ಕೆಳದಿ ಗುಂಡಾಜೋಯಿಸ್ *

ಆನಂದಪುರ ದೇಶಮುಖ ಮಹತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಮಹಾನಾಡ ಸೆಟ್ಟಿಗಳು ನೀಡಿದ ತಾಮ್ರಶಾಸನ

ದಿನಾಂಕ ೭-೧-೧೯೯೫ ರಂದು ನನಗೆ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಾಗಾರದ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಬಾಯಿ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿತು. ಇದರ ಸದುಪಯೋಗದಿಂದ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅಪೂರ್ವ ತಾಮ್ರಶಾಸನವೊಂದು ನನ್ನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಕೆಳದಿ ಅರಸರ ಕಾಲದ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ಡಾ।। ದೇವರಾಜ್ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಕ್ಯುರೇಟರ್‌ರವರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞನಿರುವೆನು.

ಶಾಸನ ವಿವರ:

ಸುಮಾರು ೨ ಅಡಿ ಉದ್ದ; ೧ ಅಡಿ ಅಗಲವಿರುವ ಈ ತಾಮ್ರಶಾಸನ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ, ಎರಡು ಹಲಗೆಗಳಿದ್ದು ಮೊದಲನೇ ಹಲಗೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿಯ ಮೇಲಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಈಶ್ವರಲಿಂಗ, ಪದ್ಮ ಹಾಗೂ ಬಸವನ ಚಿತ್ರವಿದೆ, ಮೊದಲನೇ ಹಲಗೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ೪೩ ಸಾಲು ೨೩ ಅಕ್ಷರಗಳು, ಎರಡನೇ ಹಲಗೆಯಲ್ಲಿ ೩೫ ಸಾಲು ೨೧ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ. ಲಿಪಿಕಾರ ಮತ್ತು ಯಂಗಟಪತಿಯ ಮತ್ತು ವಿರಲಿಂಗ್ಯಯನ ಮುದ್ರಾಂಕಿತ ಒಪ್ಪಿತದ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಶಾಸನವು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ* ಪ್ರತಿಸಾಲಿನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಯೂ ಸೊನ್ನೆಯಿದೆ.

ಶಾಸನ ಪಾಠ.

೧ ೦ ಃ ಶ್ರೀ ಗಣಾಧಿಪತಯೆನಮಃ ನಿರ್ವಿಘ್ನ ಮಸ್ತು ! ಶುಭವಸ್ತು.
೨ ೦ ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಶ್ಚುಂಬಿ। ಚಂದ್ರಚಾಮರ ಚಾರವೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಗರಾರಂ
೩ ೦ ಭ ಮೂಲಸ್ತಂಭಾಯ ಶಂಭವೆ। ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜಯಾಭ್ಯುದಯ ಶಾಲಿವಾ
೪ ೦ ಹನ ಶಖ ವರ್ಶ ೧೫೪೬ ಸಾವಿರದ ಐನೂರ ನಾಲ್ವತ್ತಾರನೆಯ ವ
೫ ೦ ರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲುವ। ರುಧಿರೊದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಬ ೧೪ ಯು
೬ ೦ ಸೊಮವಾರದ ಶಿವರಾತ್ರೆ ಪುಂಣ್ಯಕಾಲದಲೂ ಶ್ರೀ ಮದನೆಕ ಬ್ರಂಹ್ಮ
೭ ೦ ಡ ಭಾಂಡ ಗರ್ಭಗರ್ಭಿಕೃತ ವಿವಿದ ಮಧುಸೂಧನ ತ್ರಿದಶಾಧಿಶ್ವ
೮ ೦ ರದೆವತಾಮಗುಟ ಮಣಿಗಣಕಿರಣ ದಿಪ್ತಾ ದಿಪ್ತ। ಪಾದ ಪಯೊಜ
೯ ೦ ಪರಶಿವಲಿಲಾಕೃತ। ಕಲೆವರಮಪ್ಪ। ಶ್ರಿನಂದಿನಾಥ। ಶ್ರಿಭೃಂಗಿನಾಥ ಶ್ರಿ

* ಕೆಳದಿ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಕೆಳದಿ, ಸಾಗರ ತಾಲೂಕು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

* ಇದರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ತೋರಿಸಲು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ದೊರಕದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ,

೧೦ ೦ ವಿರಭದ್ರದೇವರು ಮುಖ್ಯರಾದ । ಶ್ರೀಮತ್ಸಜ್ಜನಶುದ್ಧ ಶಿವಾಚಾರ
೧೧ ೦ ಸಂಪಂನರಾದ। ದೆವಾಪೃಥ್ವಿ ಮಹಾಮಹತ್ತಿನ ಒಳಗಾದ ಆನಂದ
೧೨ ೦ ಪುರದ। ದೆಶೆಮುಖದ ಮಹತ್ತದೆವರಿಗೆ । ಚತುರ್ದಿಕ್ಕು ಪೂರ್ವದಕ್ಷಿ
೧೩ ೦ ಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರದ ವಳಗಾದ ಚಪಂನ ಆೖವತ್ತಾರು ದೆಶವಳನಾ
೧೪ ೦ ಡುಸ್ತಳ ಪರಸ್ತಳ ಮುಂತಾದ ಉಭಯ ನಾನಾದೆಶದ ಮಹಾನಾಡ
೧೫ ೦ ಸೆಟ್ಟಿ ಸಮಸ್ತರೂ ಕೊಟ್ಟ ಮೂಲವಿಸದ ಧರ್ಮಶಾಶನದ ಕ್ರಮವೆಂತ್ತೆಂ
೧೬ ೦ ದರೆ। ಶ್ರೀಮಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ನಿಜನಾಮಾಲಿಕ ಪ್ರ(ಶ)ಸ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಾದ
೧೭ ೦ ಲೊಕ ವಿಚಾರವಬಲ್ಲಂಥ ಸಾಲುಮೂಲೆ ಸೆಟ್ಟಿ ಮಂತ್ರಿ ಭಾಸ್ಕರ ಮುಂತಾ
೧೮ ೦ ದ। ಶ್ರೀ ಮತ್ಸಜ್ಜನ ಶುದ್ದ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಸಂಪಂನ್ನರಾದ ಹ(×)ರ ಗುರು ಭ
೧೯ ೦ ಕ್ತಿ ಪರಾಯಣರಾದ ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲಿಕಾಧಾರಣ ಸಕಲಪ
೨೦ ೦ ವಿತ್ರರಾದ ನಿತ್ಯಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಜಪ ಪರಾಯಣರಾದ ಶಿವಪೂಜಾ
೨೧ ೦ ಧುರಂಧರರಾದ ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣಾಲಂಕುಶ ನಯ ವಿನಯದಯದಾ
೨೨ ೦ ಕ್ಷಂಣ್ಯ ಪರೊಪಕಾರ ಶಿದ್ದಿಗಳಾದ ಅನಿತುಜನ ಆಗ್ನಾಪಾಲಕರಾದ(?)
೨೩ ೦ ಶಿಕಾರ್ಯದುರಂಧರರಾದಾ ನಿಗರ್ವಿ ಶಿರೋಮಣಿಗಳಾದ ಪದವಾ
೨೪ ೦ ಕ್ಯಪ್ರಮಾಣಗ್ಯರಾದ। ವಜ್ರಮಾಣಿಕ್ಯಮರಕತ ಗೊಮಿಯಾದಿಕ ಪುಶ್ಕರಾ
೨೫ ೦ ಗಯುಂದನಿಲ ಪ್ರವಾಳ ಮೌಕ್ತಿಕ ಮೊದಲಾದ ನವರತ್ನಾಭರಣಭೂಶಿತ
೨೬ ೦ ರಾದ ಶ್ರೀಗಂಧ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟಗಂಧಾನುಲೆಪಿತರಾದ। ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ
೨೭ ೦ ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ । ಮಾಲ್ಯಾನುದಾರಕರಾದ ಮಧುರಾಹಾರನಿರ
೨೮ ೦ ತರಾದ। ಶಡುರಸಾಂಗ ಭೊಜನಪ್ರಿಯರಾದ ಪೂಗೀಫಲನಾಗವಾಲ್ಯೊ ಚೂ
೨೯ ೦ ರ್ನ ಕರ್ಪೂರಾದಿ ವಿಟಿಕಾ ಪ್ರವಿಣರಾದ । ತ್ಯಾಗ್ದಲ್ಲಿಕ ಗಂಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಭೊಗ
೩೦ ೦ ದಲ್ಲಿ ದೆವೆಂದ್ರಗೆ ಸಮಾನರಾದ । ವಿರತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕಗೆ ಸಮಾನರಾದ । ರ
೩೧ ೦ ಉದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿರಭದ್ರಗೆ ಸಮಾನರಾದ । ಕ್ಷಮೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿತ್ರಿಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಶಾ
೩೨ ೦ ಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ನಚಂದ್ರಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಗೆ ಸಮಾನ
೩೩ ೦ ರಾದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಜಂಗಮಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ
೩೪ ೦ ಬಸವೆಶ್ವರನಂದದವರಾದ । ಏಕೈಕ ಧಿರರಾದ ಲೋಕೈಕಮಾನ್ಯರಾ
೩೫ ೦ ದ। ಶೊಡ್ರಶದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳಾದ । ಆಶ್ರಿತ ಜನಕಲ್ಪವೃಷ್ಟಿರಾ
೩೬ ೦ ದ । ಬಂಧುಜನ ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳಾದ । ಅನೆಕ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಟಾಪಾಲಕ
೩೭ ೦ ರಾದ । ಅಂಗ ವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಸ್ಮಿರ ಮಘದ ಮಲೆಯಾಳ । ಮತ್ಸ್ಯಮಹಾರಾ
೩೮ ೦ ಷ್ಟ್ರ ಕೊಂಕಣ ತೆಂಕಣ ಯಿಂಗೆಂದ್ರ ಸರೆಶಣ ಬರ್ಬಂ ಹಂಮಿರಜಿನತು
೩೯ ೦ ಳುವ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ । ಕುರುಮ ಕುಂಕಣ ಪುಳಿಂದ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ಪಾಂಡ್ಯಾ । ವ
೪೦ ೦ ರ್ರಪಿತ ವೈಧರ್ಮ । ಸಿಂಧು ಗುಜ್ಜರ ಅವಂತಿಕಾ। ಧರ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ
೪೧ ೦ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಪ್ಪಂನ ಆೖವತ್ತಾರು ದೆಶಾಧಿಶ್ವರರಾದ ಪರಸಮ
೪೨ ೦ ಯ ಕುದರ ಕುಲ ಸಹಾಯುದ । ಜಿನಸಮಯ ಪಾರಾವಾರ ಸುಧಾಕರ
೪೩ ೦ ರಾದ । ಚಂದ ಚಂದ ಗೊಕುಂದ ಮಂದಾರ ನಿಹಾರ ಸಾರಸಂಗ್ರಹಾರಾದ

೨ ನೇ ಹಲಗೆಯ ಮುಂಭಾಗ

೧ ೦ ಆನೆವೆಂನಾಗಂಣ । ಅಂದಣಸೆಟ್ಟಿ ಹುಚ್ಚೈಯ । ಮುಗದದ ಜೆಡೆಯ
೨ ೦ ಯಪ್ಪ । ಕೆಂಚಪ್ಪ । ಮೂಡಲ ಹಿರಿಯೂರ ದಾಸಪ್ಪ । ಗೂಳೂರ ಚೆಂನಪ್ಪ
೩ ೦ ರಘುನಾಥಸೆಟ್ಟಿ । ಸಿದ್ದಪ್ಪಸೆಟ್ಟಿ । ಮಲ್ಲಿಸೆಟ್ಟಿ । ತುಮುಕೂರದಾಸಂಣಗೌಡ ।
೪ ೦ ಸಿದಂಣ । ಹೆಬ್ಬೂರ ವಿರಸೆಟ್ಟಿ । ನರಸಪ್ಪ । ನ ×× ಡಸೆಟ್ಟಿ । ಲಚಂಮ
೫ ೦ ನ ತಿಂಮ್ಮಯ । ತಿಪ್ಪಂಣನ ಚೆಂನಪ್ಪ । ಸೂರಂಣನ ಸಂಗೈಯ । ಮೂರ್ತಿಸೆ
೬ ೦ ಟ್ಟಿ । ಯರವಾಡಸೆಟ್ಟಿ ಶಿಂಮಯ್ಯು । ಕೈದಾಳ ತಿಪ್ಪಸೆಟ್ಟಿ । ಬಳ್ಳಾಪುರದ
೭ ೦ ಅನಂತ್ಮಯಾ । ಮಾಗಡಿ ದಾಸಪ್ಪ । ಶಿನಿವಾಗಿಲದ ಯಲ್ಲಿಸೆಟ್ಟಿ । ಶಿವರ
೮ ೦ ದಳವರೆ ವಿರಂಣ । ಚಿಟ್ಟನಹಳ್ಳಿ ಕೊಂಡಲ್ಮೈಯ ಕುದೂರ ಬಾಲಸೆಟ್ಟಿ
೯ ೦ ಹುಲಿಕಲ್ಲ ಪೆದ್ದಿ ತಿರುಮಲ್ಮಯ । ಯಿಾಡಲ ಕೊಂಡ್ಮಯ । ಗುತ್ತಲೂರ ನರ
೧೦ ೦ ಸ್ಮಯ । ಕೈದಾಳ ತಿಂಮಿಸೆಟ್ಟಿ । ಅಪ್ಪಂಮನ ತಿಂಮರಾಯ । ಬೆಂಗಳೂರ ಬಾಲಕ್ರುಷ್ಣ
೧೧ ೦ ಯ್ಯ । ತೂಗೂರ ಕ್ರುಷ್ಣಯ್ಯ । ಅನಂತ್ಮಯ । ಯಲ್ಲೂರ ಸಿದ್ದಪ್ಪ । ಅಳುಗುಂಟೆ
೧೨ ೦ ದೊಡ್ಡಕೊಂಡಲ್ಮಯ । ದೊಡವೆಂಕಟಗಿರಿಸೆಟ್ಟಿ। ದಾಸಂಣ । ಅಪ್ಪಂಣ
೧೩ ೦ ತಿರಕಪ್ಪ । ನಲ್ಲು ಕೊನೆರಿಸೆಟ್ಟಿ । ತೊಪಿಸೆಟ್ಟಿ । ಮುಳವಾಗಿಲ ಪಾತಾಳ ಬಸೆಟ್ಟಿ । ಬಡ
೧೪ ೦ ಗಲ ದಂಡಪ್ಪ । ಕಡಲೆ ಬಸೆಟ್ಟಿ । ಕಣತೂರ ಬಸೆಟ್ಟಿ । ರಾಚಪ್ಪ । ನಾಗಮಂಗಲ
೧೫ ೦ ದ ಜೆಡೆಯಪ್ಪ । ಕೊನೆರಿಸೆಟ್ಟಿ ತಿಂಮಪ್ಪ । ರಬ್ಬಳಿಗೆ ಚೆಂನಪ್ಪ । ನಾಲ್ವತ್ತ
೧೬ ೦ ಬಾಡ ಚೆಂನಪ್ಪ । ಧರ್ಮಾವರದ ಕಳಸ್ಮೆಯ । ಪೆನುಗುಂಡೆ ಯಿಾಶ್ವರ
೧೭ ೦ ಪೆನುಗುಂಡಿ ಯಿಾಶ್ವರ ಸೆಟ್ಟಿ । ಅಂಗಡಿ ಚೆಂನಪ್ಪ । ದುಂಮಿಾ ಮರುಳೈಯ್ಯ ರಾ
೧೮ ೦ ಣೆಬೆಂನೂರ ರಿತ್ತಿ ಚೆಂನಮಲ್ಲಪ್ಪ । ಚಿಲದ ಮಲುಕಪ್ಪ । ಕಾಮಂಣನ
೧೯ ೦ ಚೆಂನಯ್ಯ । ಪೆನುಗುಂಡಿ ಗಂಗಸೆಟ್ಟಿ । ಗೂಳೂರ ದಾಸಸೆಟ್ಟಿ। ಮುಂತಾದ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕು
೨೦ ೦ ಆ್ಯವತ್ತಾರು ದೆಶ ವಳನಾಡು ಸ್ತಳ ಪರಸ್ತಳ ಮುಂತಾದ ಉಭಯ ನಾನಾ ದೆಶದ ಸೆ
೨೧ ೦ ಟ್ಟಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತ ದೆಶದ ಮಹಾನಾಡವರೂ ಕೊಟ್ಟ ಮೂ(ಲು)
೨೨ ೦ ವಿಸದ ಧರ್ಮಶಾಶನೆ । ಯಿಂತೊಪ್ಪಿದಕ್ಕೆ ದೆವಸಾಕ್ಷಿ ಆದಿತ್ಯ ಚಂ
೨೩ ೦ ದ್ರವನಿಲೊನಲಶ್ಚ । ದೆ ಉರ್ಭುಮಿರಾಪೊಹ್ರುದಯಂ ಯಮಶ್ಚ । ಅಾ
೨೪ ೦ ಹಶ್ಚರಾತ್ರೌ ಉಭೆಚ ಸಂಧ್ಯಾ । ಧರ್ಮಸ್ಯ ಜಾನಾತಿ ವರಾಸ್ಯ ಉ್ರಕ್ತಂ
೨೫ ೦ ಕರ್ತುಗಳ ವಪ್ಪಿತ ಶ್ರೀ ಸಂಗಮೆಶ್ವರ
೨೬ ೦ ಯಿಂತಿವರ ಉಭಯಾನುಮತದಿಂದ ಯಿಾಶಾಶನವ ಬರದಾತ
೨೭ ೦ ದಾನಪಾಲಿನಯೊರ್ಮಧ್ಯೆ ದಾನಾತ್ಶೆಯೊನುಪಾಲನಂ । ದಾನಾಕ್ಶೈಲ್
೨೮ ೦ ಅಪಮಾಪ್ನೊತಿ ಪಾಲನಾದಿಶ್ವರಂ ಪದಂ ಸ್ವದತ್ತಾದ್ವಿ ಗುಣಂ ಪೂ
೨೯ ೦ ಣ್ಯಂ ಪರದತ್ತಾನು ಪಾಲನಂ । ಪರದತ್ತಾಪಹಾರೆಣ ಸ್ವೆದತ್ತಂ ನಿಶ್ಪಲಂ
೩೦ ೦ ಭವೆತು । ಸ್ವದತ್ತಾ ಪುತ್ರಿಕಾಧಾತ್ರಿಪಿತ್ರು ದತ್ತಾಸಹೊದರಿ । ಅಂನ್ಯದತ್ತಾನ್ವಯಂ ।
೩೧ ೦ ಮಾತಾದತ್ತಾ ಧರ್ಮಂ ಪರಿತ್ಯಜೆತ್ । ಸ್ವದತ್ತಾ ಪರದತ್ತೊ ವಾಯೊಹ
೩೨ ೦ ರೆತಿ ವಸುಂಧರಾ ಶಷ್ಟಿರ್ವರುಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಿಷ್ಟಾಯಾಜಾಯತೆ ಕ್ರಿ
೩೩ ೦ ಮಿ
೩೪ ೦ ದೆಷಮುದ್ರೆ ಯಂಗಟಪತಿಯ ವಪಿತದ
೩೫ ೦ ಬರಹ ವಿರೆಲಿಂಗೈನ ವೊಪಿತದ ಬರಹ

ವಿಶೇಷ ವಿಷಯ

ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆ ಇದರ ಕಾಲವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೪೭ ನೇ ಮಾಘ ಬ ೧೪ನೇ ಸೋಮವಾರ-ಶಿವರಾತ್ರಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲ. ಡಾ|| ಸ್ವಾಮಿಕಣ್ಣುಪಿಳ್ಳೆಯವರ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಫಿಮೆರೀಸ್ ಮೇರೆಗೆ ದಿನಾಂಕ ೭-೨-೧೬೨೪ ಶನಿವಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರ ಮಾಘಮಾಸ ಹಾಗೂ ಬಹುಳ ೧೪ ಈ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸರಿಸುಮಾರಾಗಿ ಹೋಲಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶನಿವಾರವಾಗಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ.

ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯಾ ಕರ್ನಾಟಿಕಾ, ಸಂ.೮, ಶಾಸನ ನಂ. ೧೨೩೮ ಶಾಸನದ ೫ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ೧೧ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಬಿರುದಾಂಕಿತಗಳಿವೆ. ಇದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೫೪೯ ನೇ ಪರಾಭವ ಸಂ. ಜೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೫. ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೬೦೬ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಪೆನುಗೊಂಡೆ, ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ವರ್ತಕರ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಡಾ|| ಬಿ.ಆರ್ ಹಿರೇಮಠ್‌ಅವರು ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಘಟಕಗಳಾದ ವರ್ತಕ ಮತ್ತು ವರ್ತಕ ಸಂಘಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಹತ್ವಪೂರಿತವಾದುದು. ಈ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವರ್ತಕ ವೃತ್ತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಾಡಿನ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು. ಡಾ|| ಹಿರೇಮಠ್‌ಅವರ 'ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವರ್ತಕರು' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ.೪೫೦ ರಿಂದ ೧೫೬೫ ರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿದ್ದು, ಈ ಶಾಸನವು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕ ಅಂಶವಾಗುವುದಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಬಂಧವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬಹುದೇನೋ?*

---

* *ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವರ್ತಕರು ; ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ, ೧೯೮೬, ಅರಿಕೆ ಪುಟ X ನೋಡಿರಿ.*